

Az SHF modellprogram szakmai részletei

Az SHF modellprogram feladatának tekinti, hogy:

- bemutassa az SHF célcsoport sokszínűségét, közös vonásait, szükségleteit, jellegzetességeit;
- irányt mutasson a gondozási szükségletei alapján kimutatható egyéni megsegítési alternatívákban, amelyek segítik a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyeket abban, hogy az adottságaik szerinti lehető legnagyobb fokú támogatott életvitelt folytathassanak;
- a kiváltásban érintett, illetve a célcsoporttal kapcsolatban álló szervezetek munkatársai módszertani útmutatást és szakmai támogatást kapjanak az SHF személyek támogatott életvitelének kialakítására, támogatására, ezáltal az érintettek Támogatott Lakhatásba (TL) való átvezetésére. Különösen kiemelt szempont, hogy az érintettek és az őket támogató szakemberek megismerjék és elkezdjék alkalmazni az augmentatív és alternatív kommunikációs (AAK) módszereket, eszközöket;
- bemutassa, hogy milyen formákban valósítható meg az SHF személyek ellátása a nagy létszámú szociális intézményekből való kikerülés után. A Támogatott Lakhatásban milyen feltételek (ellátások, szolgáltatások) megteremtése szükséges ahhoz, hogy az SHF személyek kiváltása során biztosított legyen életminőségük javulása, az egyéni szükségleteikhez igazodó lakhatás és ellátás, a társadalmi integráció magvalósulásának lehetőségei, és mindezek fenntarthatóságának biztosítása;
- fenti pontokhoz javaslatot adni, szakmai anyagokkal támogatni, képzéssel biztosítani a belső és külső munkatársak felkészültségét.

A modellprogram 3 alprogramból áll össze:

1. Kutatás

(Tervezett megvalósítási időszak: 2018. szeptember 15 – 2019. február 28.)

- Mivel a súlyosan, halmozottan fogyatékos embereket érintően a fogalmi definíciók nem egyértelműek, ezért a kutatás az általunk használt SHF definíción túl a célcsoport mellett a magas támogatási szükségletű személyekre egyaránt koncentrált, hiszen ez a különböző szakmai szervezetek igénye is volt. Hazai ígéretes gyakorlatok leírása – A hazai helyzetfeltárás esetében olyan intézmények, szolgáltatók jó gyakorlatainak leírása, bemutatása történik, amelyek magas támogatási szükségletű és/vagy SHF személyekkel foglalkoznak.

Bevont szolgáltatók:

- Egyenlő Esélyekért! Alapítvány (Csömör)
 - Tovább Élni Egyesület (Perbál)
 - Mohács-Kölked Református Társegyházközség Pándi Kálmán Otthona (Mohács)
-
- Külföldi helyzetfeltárás – jó gyakorlatok feltárása
 - dán és
 - cseh ellátórendszer áttekintése
-
- Hazai helyzetkép:
 - meglévő kutatási anyagok összegzése,
 - javaslatétel SHF személyek közösségi életvitelének támogatására lakhatási, ellátási feltételeinek javítására

2. Életminőség felmérő eszköz adaptálása és kipróbálása

(Tervezett megvalósítási időszak: 2018. szeptember – 2020. szeptember)

Mivel hazánkban nem érhető el olyan eszköz, amely a SHF személyek életminőségét mérni tudná, ezért a célcsoport életminőségének mérésére egy spanyol eszköz fordítását, illetve adaptálását tervezzük.

Az életminőség-felmérő eszköz 8 területet vizsgál, amelyek a következők:

- önrendelkezés
- érzelmi jólét
- fizikai jólét
- anyagi jólét
- jogok
- személyes fejlődés
- társadalmi befogadás
- személyközi kapcsolatok

3. SHF személyek kiváltásának lehetséges útjai Magyarországon alprogram – Kiváltásban résztvevő intézmények SHF személyek támogatott életvitele kialakításának, működésének modellezése

A program elsődleges céljává vált, hogy segítse azon EFOP-2.2.2-17 pályázatot megvalósítókat, akiknek intézményeiben megtalálhatóak súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek. A Társ Projekt SHF tanácsadói szakmailag támogatják az érintett intézményeket. Továbbá szorosan követik a kiváltási folyamatot, annak érdekében, hogy a későbbi kiváltási körben a tapasztalati tudásokat átadják. A célcsoport tekintetében kiemelt fontosságú az épített környezet kialakítása. Az SHF személyek kiváltási gyakorlatában jelenleg 4 típust különböztethetünk meg:

- 1. típus: lakópark szerű elrendezés, azaz egymás mellett a szolgáltató központ és a TL-ek
- 2. típus: település központjától távolabbi szolgáltatási központ, település-központban elhelyezett csoportokban a TL házak
- 3. típus: a szolgáltatási központ és a TL házak is nagyrészt ugyan azon településen helyezkednek el egymástól távolabb
- 4. típus: a szolgáltatási központok közelében 1-2 TL ház található az adott településen, a többi TL más-más településen helyezkedik el

Az SHF tanácsadók 2018 tavasza óta 14 intézményben vannak jelen, s a tanácsadás során gyűjtik a tapasztalatokat. Tervezetten 2019 tavaszára 3-4 intézményt az SHF tanácsadókon kívül további szakemberekkel – elsősorban terápiás szakemberekkel – szeretnénk támogatni. Cél a teljes kiváltási folyamat nyomon követése és kiváltási programként írásban rögzítése az intézmény, a lakók, a tanácsadók bevonásával.

Beavatkozási területek:

Bár az alprogramok időben elkülönülnek egymástól, mégis egymásra épülnek az SHF személyek kiváltásának alapját képező 8 beavatkozási terület és az ehhez kapcsolódó szakmai anyagok segítségével:

1. Lakókörnyezet
2. Heti és napirend
3. Kommunikáció
4. Szolgáltatások, terápiák, foglalkoztatás
5. Társas kapcsolatok, szabadidős tevékenységek
6. Egészségügyi ellátás és rehabilitáció az otthoni szakápolás keretein belül
7. Életminőség
8. Fenntarthatóság

Szakmai-módszertani anyagok:

A szakmai-módszertani anyagok írása folyamatosan zajlik, melyekből várhatóan 2020 év végén készül el egy összegző kiadvány.

Előkészítés alatt álló szakmai anyagok:

- Hazai jó gyakorlatok tanulmányok
 - Egyenlő Esélyekért Alapítvány! (Csömör)
 - Tovább Élni Egyesület (Perbál)
 - Mohács-Kölked Társegyházközség Pándy Kálmán Otthona (Mohács)
- Európai jó gyakorlat (dán, cseh gyakorlat)
- Hazai helyzetfeltárás és javaslatcsomag
- Gyakorlati példák különböző alap kommunikációs helyzetekre és igényekre a speciális kommunikációs szükségletű személyek segítői számára (gesztus jelek, tárgyjelek, PCS grafikák) a TÁRS és **MONTÁZS** projektek együttműködésének köszönhetően
- Életvitelt segítő és AAK eszközök SHF személyek részére
- SHF team-munka jó gyakorlata
- Pozicionálás
- *Életminőség felmérő eszköz fordítása és adaptálása*